

KULTURSKOLEUTREDNINGEN KONSTATERAR

KULTURSKOLAN KRAFTIGT SEGREGERAD

En av ödesfrågorna för kulturskolan är hur man ska lyckas locka barn med mer varierande bakgrund än idag. Nya siffror från utredningen om en nationell strategi för kulturskolan visar på kraftig snedrekrytering.

text Simon Eliasson, foto Maria Hedberg

BARA ETT LITET FÅTAL av eleverna vid kommunernas kulturskolor idag är utlandsfödda pojkar med föräldrar utan akademisk eller musikalisk bakgrund, sä-

Utredningens ordförande **Monica Lindgren talar om en hållbar kulturskola.**

ger Monica Lindgren, professor och särskild utredare.

Samtidigt har det visat sig att svenskfödda flickor, som är barn till föräldrar med aka-

demisk eller musikalisk bakgrund, är de som lättast hittar till kulturskolan. Ett enormt glapp, alltså.

Undersökningen har gjorts med enkät där 12-åringar tillfrågades om sina hemförhållanden. Monica Lindgren menar att orsaken till snedrekryteringen är en kraftig kulturell reproducering.

– Föräldrar med akademisk och musikalisk bakgrund tar sina barn i handen och går till kulturskolan. Det samtidigt som de andra barnen kanske knappt vet om att den finns, det är naturligtvis ett problem, säger Monica Lindgren.

Hon pekar ut bristande marknadsföring som ett grundläggande problem, men menar också att man måste utveckla nya metoder för att locka eleverna på ett bättre sätt.

– Vi har till exempel så mycket ny teknik, det måste gå att göra något utöver den klassiska instrumentprövningen, säger Monica Lindgren.

MONICA LINDGREN fick uppdraget att ta fram ett förslag till en nationell strategi för kulturskolan i april förra året. Med en bakgrund som lärare i både grund- och kulturskola har hon



förståelse för utmaningarna kulturskolorna står inför.

Att stärka lärarna i kulturskolan menar hon är viktigt för kvaliteten, både genom fortbildning och insatser redan vid lärarutbildningen. Idag finns exempelvis ingen särskild inriktning för kulturskolelärare.

Vad gäller snedrekryteringen menar hon att en viktig åtgärd är att bredda utbudet. På så sätt kan man locka elever i grupper som idag inte är intresserade av kulturskolan.

– Film och cirkus till exempel, är inte inkluderat i kulturskolan idag. Vi måste helt enkelt försöka locka fler barn genom att bredda utbudet, säger Monica Lindgren.

Sedan hon fick uppdraget att leda utredningen i april förra året har Monica Lindgren märkt att beslutet från regeringen att »ta tag« i kulturskolan är uppskattat.

– Det finns ett sådant enormt engagemang kring den här utredningen, det är ett uppdämt behov sedan många år tillbaka. Det rör barn och kultur, områden som inte brukar prioriteras högt direkt, säger Monica Lindgren.

MARIA BERGENUDD är chef på kultur- och miljöskolan i Luleå. För henne kommer siffrorna som visar kulturskolans snedrekrytering inte som någon större överraskning.

– Utan att ha några exakta siffror för vår verksamhet så kan jag säga att jag känner igen det, säger Maria Bergenudd.

I Luleå försöker man motverka den här tendensen genom att i socioekonomiskt utsatta områden ha lägre trösklar för deltagande i kulturskolan. Det kan handla om att bedriva undervisningen i skolans befintliga lokaler och genom att tillhandahålla instrument för



utlåning, även i den valbara verksamheten.

– Vi tycker det fungerar bra, det gör att det blir enklare att börja. Sedan har vi gjort olika försök med att lägga flera ämneskurser på samma kväll, bryta upp den klassiska skolstrukturen lite, säger Maria Bergenudd.

På så sätt kan eleverna vid samma tillfälle testa flera olika uttrycksformer. Det kan handla om musik, bild och dans som man kan röra sig emellan på ett friare sätt. Mer mötesplats än skola, alltså.

– **JAG TROR DEN** strikta formen hindrar ganska mycket, det är för likt den vanliga skolan. Jag upplever att tjejer ofta trivs mer i den än killar, säger Maria Bergenudd.

I grundskolan jobbar man också mycket i projektform.

– När vi har dans så dansar

alla. Samma vad gäller musik och bild, på så sätt får alla prova allting, säger Maria Bergenudd.

FÖRUTOM ATT SE ÖVER marknadsföring, exempelvis hur affischer utformas och vilka bilder man väljer, har man också diskuterat hur könsfördelningen ska bli jämnare. Att få in fler pojkar i flickdominerade verksamheter och vice versa kan enligt Maria Bergenudd leda till att fler stannar i kulturskolan längre.

– Vi har sett att i flickdominerade ämnen, som bild, kan det vara så att två pojkar börjar. Om sedan en av dem slutar, då slutar även den andra. Får vi en mer jämn fördelning blir det roligare för eleverna, säger Maria Bergenudd.

Vad gäller breddning menar hon att den kommer naturligt då man går igenom ett generationskifte bland lärarna.

– Jag hoppas mycket på mötet mellan det traditionella och det nyskapande och tror att vi kommer få se en spännande utveckling framöver. Det är viktigt att vi erbjuder en god kvalitet inom alla områden, säger Maria Bergenudd.

HON HAR OCKSÅ en förhoppning om att de många ensamkommande barn som kom-

mit senaste tiden framöver kommer att påverka kulturskolan i en positiv riktning.

– De följer inte samma traditionella mönster som oss och kan förhoppningsvis bryta upp det där litegrann. Det kan ge ringar på vattnet, säger Maria Bergenudd.

I slutet av september ska utredningen En nationell strategi för en hållbar kulturskola presenteras för regeringen. ■

Luleås kulturskolechef Maria Bergenudd vill bredda deltagandet.

» Jag tror den strikta formen hindrar ganska mycket, det är för likt den vanliga skolan.«